

Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður

Okkum tørvar ikki krígsskip at verja føroyska sjómarkið

— segði Jákup Lindenskov m. a. á fólkatingi í vikuni.
Hann tosaði eisini um blokkstuðulsskipanina og aðrar spurningar.

Hann segði:

Vaktarskip men ikki krígsskip, heldur Jákup Lindenskov

Forhandlingerne om reformen om bloktilskud til Færøerne blev gennemført under et vist tidspres, og der var ikke den nødvendige tid til at finpudse aftalen. Derfor er der muligvis områder, der nok ikke blev så nøje gennemdrøftede, som de faktisk burde have været.

Det kan derfor blive nødvendigt med en justering, før en egentlig genforhandling er fastsat, hvis nærmere beregninger viser, at de faktiske tal ikke holder stik. Det drejer sig bl.a. om udgifterne til administration af bloktilskudsreformen, der pr. definition giver besparelse på finansloven, men samtidig betyder en udgiftsforøgelse for den færøske administration.

Trods bloktilskudsreformen er der stadigvæk områder, der fremdeles hører ind under betegnelsen »fælles anliggender«, bl.a. de sociale pensioner, hvor refusionsprincippet bibeholdes.

I årene op til refusionsordningens gennemførelse har vi kunnet konstatere et betydeligt efterslæb, specielt i forbindelse med den sociale tryghed for færøske pensionister, men også i andre dele af de sociale system, således som det også blev fremført under forhandlingerne vedrørende tilskudsreformen. Men vi sætter vor lid til, at fremtidige reguleringer og justeringer i Danmark også kommer til at omfatte Færøerne i et hurtigere tempo end hidtil.

Jeg vil derfor foreslå regeringen, at der tages højde for, at ændringer i sociale ydelser i Danmark automatisk vil gælde for færøske pensionister, da det vil være uholdbart i fremtiden at køre med så store forskelle, som man rent faktisk har gjort i årene 1981-87. Jeg håber, det vil være muligt at gennemføre en automatisk reguleringsform.

Jeg vil gerne udtrykke min tilfredshed med den aftale om brugen af Rigshospitalet, der er indgået. Aftalen er udfærdiget således, at der ikke skulle herske tvivl om, at patienterne bliver behandlet på tilfredsstillende måde — således at forstå, at de behandlinger, der lige så godt kan gennemføres på Færøerne, foretages på øerne.

Hvis der sker ændringer i indtægtsgrundlaget for behandlingerne på Rigshospitalet, er det en selvfølge, at der optages forhandlinger, således at de nødvendige midler bliver

bragt til veje ved forhandlinger med rigsmyndighederne eller på anden måde.

Således som det også blev påvist fra færøsk side under forhandlingerne, var det uheldigt, at regeringen i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne ikke direkte løsgav konti vedrørende Færøerne i de pågældende ministerier. Derfor blev det så vanskeligt at finde frem til de helt nøjagtige beløbsstørrelser, og det var nødvendigt at forhandle sig frem til dem. Det ville have været at foretrække, at der blev

lavet en særlig lovgivning, der kunne udfærdiges, før bloktilskudsordningen blev genforhandlet, men det bliver nok mere enkelt med fremtidige bevillings til sagn.

Det vil fremover være nemmere at justere bloktilskuddene, da man nu undgår problemet med, at de enkelte ministerier skal spare i bevillingerne til danske formål for at kunne yde tilskud til færøske formål.

Vi er godt tilfreds med, at der er sket en ændring på dette punkt, og en fremtidig genforhandling

vil formentlig give en justering af de poster, der ikke er blevet fuldt ud tilfredsstillende forhandlet ved tilskudsreformens gennemførelse.

Den forholdsvis store udvidelse på sygehusområdet på Færøerne er af et sådant format, at de 3 mio. kr. pr. år, der er afsat til udbygningen, aldeles ikke står i noget forhold til det egentlige behov og de forpligtelser, som regeringen forinden havde påtaget sig. Men dette er vel detaljer, som vi forhåbentlig kan komme tilbage til, når udbygning-

en af sygehusene er gennemført.

Færøernes økonomiske situation er fremdeles anstrengt på grund af de meget store omlægninger, som Færøerne blev tvunget ud i i forbindelse med omlægningen af fiskerierhvervet og i forbindelse med udvidelsen af fiskerigrænserne.

Vi går ud fra, at regeringen fortsat vil tjene de færøske interesser alle vegne, hvor disse kommer på tale, og at regeringen vil bistå Færøerne med at løse påtrængende opgaver, ikke med direkte økonomiske midler, men med at skaffe støtte i nødvendigt og rimeligt omfang, således at det færøske erhvervsliv har rimelig mulighed for at arbejde sig ud af vanskelighederne.

Som bekendt er væksten af udlandslån faldet en del, men det er stadig sådan, at handelsunderskuddet er meget tyngende for den færøske økonomi.

Dette har også en negativ indvirkning på mulighederne for at udvikle og stabilisere det færøske samfund og gennemføre samfundsmæssige reformer, som det ville være ønskeligt at foretage i et samfund, der trods høj standard på mange områder har adskillige opgaver, der skal løses i forbindelse med overgangen fra et tilbagestående feudalt samfund frem til et moderne samfund.

Jeg har med interesse fulgt debatten om det danske forsvar. Jeg skal ikke blande mig i dansk forsvarspolitik, men jeg har noteret mig, at en af de store udgiftsposter i forbindelse med forsvarsbudgettet er bygningen af 4 store fiskeriinspektionskibe.

